

Mihai EPURE

A văzut lumina zilei la 1 octombrie 1948, în localitatea Gliganu de Jos, comuna Rociu, județul Argeș. În bojdeuca de două cămăruțe din chirpici, cu prispă de lemn, acoperită cu șiță, primită de părinți în dar, de la mătușa Badea, femeie cu sufletul ca pâinea caldă. Mama, Floarea lui Budan, femeie simplă, deprinsă cu greutățile vieții de la țară. Tatăl, Marin al lui Turcu, combatant în Al Doilea Război Mondial; a îndurat calvarul prizonieratului în Siberia. Prima odraslă în familie a fost fată, botezată Safta, dar i-au spus Marioara, ce avea să fie învățătoare în satul natal. Gheorghită, născut după Mihai, a trăit doar câteva săptămâni. Prâslea, Ion, a lucrat ca muncitor pe platforma combinatului "Arpechim", Pitești. Venirea lui Mihai pe lume, primul său băiat, i-a produs o atât de mare bucurie tatălui, încât acesta, ocupat cu sărbătorirea evenimentului, l-a declarat la starea civilă cu o săptămână mai târziu.

De parcă sărăcia nu era destulă, la două luni după ce-l naște, mama cade la pat, bolnavă, unde a rămas multă vreme. Mihai este luat de bunicii materni - Noaia, mama Noaia, femeia cu mâini vindecătoare, și tataie Budan, dulgher hâtru, la care avea să-și petreacă cea mai frumoasă parte a copilăriei. Leonida, zis Piu, fratele Floarei, se ocupă pe-ndelete de el. Porumbeii și uliul, câinii și vânătoarea de iepuri, eleșteul și adăstarea Țiganilor, claca și cântecele din fluier, vitele și necuprinsul câmpului, colindele și nămeții uriași de zăpadă, grădina și prunele cât mărul, focul din vatră și pâinea coaptă în țeșt, Măcăleța, Bearca și melița bârfelor acestora... În astfel de circumstanțe au rodit cei dintâi germeni ai viitorului condeier, Mihai.

Studii

A urmat ciclul primar, în satul natal, unde Învățătorul Theodor Anghel, nume respectat în toată zona, i-a sădit dragostea pentru lumina cărții. Gimnaziul l-a făcut în Gliganu de Sus, localitate vecină, din aceeași

comună, unde predau renumiții Profesori, Petre Gheorghe, limba și literatura română, și Ion Bălțeanu, matematica. Trei ani de zile, drumul de acasă până la școală și înapoi a implicat parcurgerea celor șapte kilometri, pe jos, indiferent de anotimp și de intemperii.

Admis ca intern, la liceul "Bălcescu", fost și redevenit "Brătianu", din Pitești, cel mai bine cotate în regiune, a trăit revelația unor momente la care niciodată nu îndrăznise nici măcar să năzuiască. Dascăli emeriți, Aman, Morțun, Minasian... Ore de curs atractive. Timp liber în Trivalea fermecătoare. Teatrul "Al. Davila". Magicianul Gicu Dobrin, cu inegalabila sa artă fotbalistică. Strada Mare, arondată în exclusivitate pietonilor. Simfonia lalelelor. Și multe altele.

De câte ori gândul ajunge în curtea liceului, sufletul îi vibrează de nostalgia trandafirilor roșii catifeleți, ce răspândeau un parfum patriarhal. Dorul de revedere nu va înceta nicicând.

A zis Minulescu, și el licean, o vreme, la "Brătianu" din Pitești: "... *Mă doare tinerețea mea de ieri,/ Cu rustica și vesela Trivale,/ Și cu grădina publică din vale,/ Prin care zborul primei rândunici/ Vestea sosirea altei primăveri...*

Destinul a jucat un rol esențial în devenirea sa. A visat să se facă aviator, mama l-a dorit medic militar, tatăl îl vedea economist, el s-a pregătit pentru Politehnică. Pentru ca, în final, să urmeze Dreptul, cu specializare ulterioară în domeniul internațional. Situat în vecinătatea Operei Române, în București, edificiul Facultății de Drept avea atunci, are și astăzi, pe frontispiciu chintesența gândirii juridice – Licurg, Solon, Cicerone, Papinian, Iustinian. Prescurtat, LiSoCiPaIu – formula reținută de toți cei care au studiat aici. Profesorii, unii erau adevărate legende, aveau cursuri, conferențiau și susțineau puncte de vedere în mari capitale și centre universitare din Europa. Tudor Popescu la Dreptul familiei, Tomulescu, la Drept roman, Pavel Gogeanu, la Istoria universală, Mircea Malița, Victor Duculescu și Gheorghe Moca la Drept internațional etc.

Profesia

A fost încadrat în Ministerul Afacerilor Externe, profilându-se pe zona Orientului Îndepărtat, în general, și pe Țara Soarelui-Răsare, în special. Pe negândite, el, anonimul de la țară, copilul nimănui cu ștaif, pătrunsese în cea mai selectă și invidiată breaslă din România de-atunci și de oricând, a diplomaților. În exterior, a activat ca reprezentant diplomatic al României. Cea mai mare, dar și cea mai rodnică perioadă a trăit-o în Japonia. Faptul de a fi ajuns în Țara Soarelui Răsare a fost un dar divin. Chiar dacă timpul îndelungat trăit pe pământul samurailor a fost, într-un fel, o poveste născută în sclipiri de magie și sfârșită în lacrimi de încercare. A intrat în contact nemijlocit cu o civilizație cum rar au existat, i-a înțeles tainele, i-a studiat caracteristicile și s-a adaptat la ea.

A avut privilegiul de a-i cunoaște succesiv, în timpul misiunii diplomatice la Tokyo, pe Majestățile Lor, Împăratul Hirohito și Împărăteasa Nagako, Împăratul Akihito și Împărăteasa Michiko, pe actualul Împărat Naruhito. În contextul reprezentării diplomatice a țării sale, a întâlnit câțiva dintre premierii niponi: Zenko Suzuki, Takeo Fukuda, Takeo Miki, Yasuhiro Nakasone, Taro Aso. A dialogat cu celebrul Honda, inventatorul motorului și patronul imperiului auto cu același nume, un om de o modestie dezarmantă și de o fabuloasă capacitate. A stat de vorbă cu un veritabil samurai contemporan, Osamu Inaba, fost ministru de justiție al Japoniei. Acesta a intrat în analele istoriei ca fiind demnitarul care a avut curajul să dispună arestarea premierului nipon, Kakuei Tamaka, șeful său, pentru acte de corupție dovedite. Au existat circumstanțe favorabile pentru a întâlni personalități nipone din medii academice, universitare, culturale, literare, artistice, economice, sportive etc.

Incontestabil, Japonia avea să-i marcheze hotărâtor, atât destinul vieții, cât și destinul literar. Legat de acest fapt, el îl parafează păstrând proporția, pe Emil Cioran care afirma că a avut... trei patrii: a copilăriei, România, a limbii, Franța, și a sufletului, Spania. Ca o recunoaștere a unui adevăr, Mihai Epure nu contenește să susțină că are... două patrii: România, a nașterii, și Japonia, a renașterii. În cuprinsul acestui demers scris, vom arăta de ce.

Activitatea literară

Este prozator, poet și eseist, membru al Uniunii Scriitorilor din România, Filiala București – Literatură pentru copii și tineret. A făcut parte din Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România.

A colaborat la diverse publicații cultural-literare, precum: "*Ramuri*", "*Argeșul*", "*Tomis*", "*SLAST*", "*Orizont*", "*Destine*", "*Clipe albastre*", "*Agora*", "*Cafeneaua literară*". A semnat eseuri în suplimentele cultural-literare ale unor cotidiene și periodice japoneze: "*Yomiuri Shimbun*", "*Asahi Shimbun*", "*Mainichi Daily News*".

Împreună cu oameni de cultură, scriitori, ziariști, diplomați, artiști, în 1990, a înființat **Fundația "Nipponica"**, structură neguvernamentală destinată să stimuleze schimburile culturale între cele două țări. În cadrul acesteia, a înființat și condus **Societatea literară "Yasunari Kawabata"**. Consecvent cu ideea lărgirii și aprofundării interferențelor spirituale, în anul 2007, împreună cu reprezentanți ai comunității nipone din România, a fondat "**Societatea culturală româno-niponă**", al cărei președinte a devenit. Sub patronajul celor două organizații, au fost derulate activități ce au inclus tipărirea unor lucrări literare, reprezentații muzicale și teatrale, expoziții de pictură și de fotografie.

De-a lungul timpului, s-a dovedit a fi un participant activ în cadrul unor cenacluri literare. Cu titlu exemplificativ menționăm cenaclurile:

"Vasile Cârlova", de pe lângă Cercul Militar Național; **"Nichita Stănescu"**; **"Octavian Goga"**; **"Destine"**.

După un șir de ani trăiți pe Meridianul Yamato, vechea denumire a Japoniei, Mihai Epure se întoarce definitiv în țară. Era timpul anilor '80, din secolul trecut, printre cei mai dificili din istoria României. Trebuia reevaluat, după îndelungata perioadă din lumea liberă. În cadrul acestui proces, politrucii au considerat că "nu mai este același de la plecarea la post, ci unul care are curajul opiniei proprii". Mai mult, tartorele care tăia și spânzura, Tudor Postelnicu, i-a suspendat viza externă. De ce? Pentru că i-a interpretat o poziție oficială, corectă, principială, ca fiind "frondă la adresa familiei iubitului cârmaci". Ca diplomat, fără viză externă... nu existi. Zadarnică încercarea sa de a-și căuta dreptatea. Toate ușile la care a bătut erau zăvorâte, pentru că fusese declarat "indezirabil". Ajunsese... străin în propria țară, un ronin, un samurai răătăcitor, ca în celebra poveste japoneză.

Într-o după amiază, programat de o forță nevăzută, ajunge într-un loc unde obișnuia să adăsteze în clipele de sărbătoare, când era student. Comandă meniul de odinioară. O muzică odihnitoare, plină de nostalgie îi stimulează gândurile. De multă vreme, de atunci de când i-a fost anunțată "sentința" cu interdicția deplasării în străinătate, simțea o cumplită presiune psihică. Atmosfera de aici îl invită să călătorească, pe calea amintirilor, în Japonia. Retrăiește secvențe binefăcătoare din Țara Soarelui Răsare. Un film, comandat de Cel de Sus, i se derulează pe retina memoriei. Îi apare un caleidoscop nipon, cu oameni, ținuturi și întâmplări de bine. Și tot gândind asupra lor, percepe un impuls ca o eliberare de povara psihică, pentru prima oară de la "execuția" ce i-a fost administrată. Este o revelație, una izbăvitoare, venită de Sus, de la divinitate, fapt confirmat ulterior și de duhovnicul său, un om cu har, Părintele Paroh Nicolae Vladu, de la Parohia Popa Soare, din București.

Conectat pe lungimea de undă celestă, binefăcătoare, a avut o revelație aproape instinctivă, imediată, de robot. A deschis geanta diplomat, a scos câteva coli albe de hârtie, iar mâna dreaptă a prins pixul și a început să caligrațieze... gândurile cu chip de cuvinte. A pus un titlu, **"Japonia, ikebana de gânduri"**. Și așa, au urmat pagini întregi, la intervale diferite de timp. Astfel a apărut prima carte, punând același titlu care i s-a relevat, apoi au urmat altele. De undeva, de Sus, i-a fost trimisă soluția, și anume, mântuirea prin scris.

Chiar dacă debutul său publicistic literar a fost ceva mai târziu, acesta a avut loc sub auspicii generoase, prefață semnată de inegalabilul Fănuș Neagu, iar postfața, de către Prof. Univ. Dr. Dan Smântânescu, recunoscut cărturar, ultimul secretar particular al Magistrului, Nicolae Iorga.

Și-a dorit, aproape pățimaș, copii. Poate de aceea Dumnezeu nu i-a dat, să nu-i sufoce cu prinosul afecțiunii. Dar și-a zis că fiecare carte scrisă este un prunc al său. Cel de Sus și-a arătat bunătatea Lui fără margini. La ceas crepuscular, i-a făcut pe el și pe soție, Doina-Marilena, părinți spirituali ai unui înger de copilă. Ana-Cătălina Ștefan, alias Sakura, adică floare de cireș sălbatic, în limba japoneză. Aceasta i-a devenit și i-a rămas muză, în sufletul acestei copile și în inima literelor ce compun cuvântul nipon, se află visul lui de primăvară, simfonia neterminată a adolescenței sărmene, dar și speranța unei tardive tămăduiri.

Un fapt demn de reținut. **Doina Moraru-Epure**, soție, studentă eminentă la Comerț Exterior, bancher cu înaltă poziție de decizie, n-a stat departe de preocupările literare. A devenit, la rândul-i, scriitoare, semnând o serie de cărți, cu precădere pe profilul notelor de călătorie, precum: "**La Revedere Casablanca**"; "**Toamnă la Paris**"; "**Întâlnire cu Sissi**"; "**Pe Rîn mai cântă Lorelei**"; "**Români pe Riviera**". A făcut echipă bună, în demersul livresc, cu Monica Făcăianu-Zodie.

Mihai Epure se recomandă drept "*un anonim samurai al cuvântului scris*". Cele mai multe volume le-a creat la casa de vacanță, pe care o are la Rucăr, Argeș, la "Rucărul meu de dor și vis", cum îi place să spună.

Premii

În 1997, i s-a acordat **premiul** literar "**Ioan Timuș**" pentru volumul "**Japonia, ikebana de gânduri**", de către Societatea Română de Haiku.

Antologii și enciclopedii

Antologia de texte literare "**Scriitori români călători în Japonia**", de Florin și Lucia Vasiliu, Editura *Haiku*, București, 1999; Antologia de critică literară "**Nemurirea de o clipă**", de Floarea Necșoiu, Editura *Daco-Română*, București, 2012; "**Anthologie de poésie Roumaine**", de Paula Romanescu, Editura *Tipo Moldova*, Chișinău, 2014; Antologia "**Neosteniți întru lumină**", de Prof. Ioan C. Hiru, Editura *Alfa*, Iași, 2014; Dicționarul de texte literare "**Personalități române și faptele lor**", 1950-2000, volumele XLII/ 2010 și XLV/ 2011, Editura *Venus*, Iași; Enciclopedia "**Contemporary, Who's Who**", ediția 2002/ 2003, editată de *American Biographical Institute*; Enciclopedia "**Hubners Who's Who**", ediția 2006, Viena.

Recunoaștere

I s-a conferit cea mai înaltă distincție oficială, "**Ordinul Steaua României**", în anul 2000, pentru contribuția adusă la integrarea țării natale în structurile Europei și cele Euro-Atlantice. Este **Cetățean de**

onoare al comunei Rucăr, din județul Argeș. În medii culturale universitare și academice, în calitate de cunoscut nipolog, este solicitat să susțină prelegeri, conferințe, puncte de vedere etc. Pe teme legate de Orientul Îndepărtat, în general, și Japonia, în special.

Cărți publicate

Volume semnate ca autor unic: *Neamuri fără zestre*, Editura Cartega, București, 2008, roman; *Demisia din viață*, Editura Cartega, București, 2010, roman; *Dor de sakura*, Editura Destine, București, (cea mai recentă ediție), 2016, roman; *Japonia, ikebana de gânduri*, Editura Sport-Turism, București, 1991, eseuri; *Din Carpați până la Fuji*, Editura Cartega, București, 2000, monografie; *Terorismul internațional*, Editura A.N.I., București, 2001, monografie; *Evantaie lirice*, Editura Cartega, București, 2002, poezie; *Aproape de soare-răsare*, Editura Cartega, București, 2002, monografie; *Samuraiul de pe Argeș*", Editura Cartega, București, 2009, roman; *Ricșa cu vise*, Editura Argeș Press, 2012, poezie; *Japonia, lacrimă și stea*, Editura Destine, București, 2014, eseuri; *Pagode de crizanteme*, Editura Argeș Press, 2017, poezie; *Reverii în amurg*, Editura Destine, București, 2020, poeme.

În coautorat cu Prof. Univ. Dr. DAN SMÂNTÂNESCU, ultimul secretar particular al Magistrului Nicolae IORGA: *Eșafodul din bosfor*, Editura Sport-Turism, București, 1991, și Editura Cartega, București, 1993, roman; *Amurg la Paris*, Editura Holding Reporter, București, 1997, roman; *Melancolie de Rusalii*, Editura General Partner, București, 2003, roman; *Destin și pătimire*, Editura Cartega, București, 2004, eseuri.

Referințe critice

...Mihai Epure a stat ani într-o țară miraculoasă, lucrând ca diplomat și iată, a scris o carte. Japonia cea adevărată e o poveste inimitabilă a timpurilor moderne. Una absolut uluitoare. Pe care el ne-o aduce, sculptată cu literă frumoasă, în captivitatea inimii...

(Fănuș NEAGU – despre "Japonia, ikebana de gânduri")

...Carte cu adâncimi înșelătoare, "Evantaie lirice" legitimează un poet șlefuit de experiențe profesionale, consumate în tăceri fertile sau în expansiuni gazetărești – extravagante și nonconformiste. La cina cea de taină a apostolilor metaforei, Mihai Epure, poate fi considerat un heruvim invizibil, dar prezent. Autorul e un discret al boom-ului literar, deși cărțile sale, ca și aceasta, îi dau dreptul la atenția, admirația și respectul cuvenite...

(Mircea MICU – despre "Evantaie lirice")

...Romanul pe care ni-l înfățișează Mihai Epure nu e numai al unui om obișnuit să primească vitejește furtunile istoriei, dar nu o dată, să și provoace asemenea furtuni.

Autorul a dat întâietatea documentului, a așezat la temelia cărții sale ceea ce este atestat. Tocmai această construcție, ridicată pe temeiul a ceea ce vremurile ne-au lăsat scris, conferă farmecul și atractivitatea cărții.

O carte care se va citi cu interes și pasiune...

(Valeriu RÂPEANU – despre "Aproape de Soare-Răsare")

...Scriitor prolific, de o certă originalitate, Mihai Epure valorifică, în spațiul culturii române, influențele și interferențele nipone... (Aura CHRISTI – recomandare pentru Uniunea Scriitorilor din România)

...Volumul lui Mihai Epure e o surprinzătoare și fericită contribuție la prezentarea poporului nipon sub toate aspectele. Folosind un stil elevat, nu numai de competență, ci și de insinuantă magie verbală, autorul ne plimbă printr-un necunoscut palmares vital, cu o bogăție de observații și cu un spirit analitic lucid.

Cartea sa este, într-adevăr, o revelație, încântătoare ca stil, vibrând de o puternică și erudită documentație, transmițând fiorul emoțional al geniului nipon... (Prof. Univ. Dr. Dan SMÂNTĂNESCU – postfață – "Japonia, ikebana de gânduri")

...Mihai Epure scrie, esențialmente istorie. Pentru asta a ales beletristica, deschisă unui public larg. Din această asociere, între noblețea sufletească, rigoarea spiritului și talentul literar, s-au născut cărțile ce-i poartă pe copertă semnătura. Ele pot forma deja o bibliotecă.

Literatură, și literatură de cea mai bună calitate.

Exegeza creației sale, pe care discreția cultivată prin educație l-a făcut să nu fie preocupat să iasă în planul notorietății cu orice preț, relevă locul cu totul deosebit pe care îl acordă spațiului nipon. Mihai Epure a depășit condiția europeanului, obișnuit să se uite la acest univers al misterelor cu ochiul superficial al turistului. El găsește răbdarea să caute și să afle poarta secretă către sufletul nipon.

Cu mijloacele literare, el face un demers diplomatic în cel mai desăvârșit sens, asumându-și și îndeplinind rolul de ambasador al celor două popoare.

Mihai Epure și-a obținut, deja, locul său bine determinat în spațiul literar de astăzi. Ignorând chemările înșelătoare ale notorietății, el își continuă aventura de autentic argonaut al spiritului, o aventură în care, din când în când, ne ia tovarăși de drum, fără a ne dezamăgi... (Prof. Vladimir ALEXANDRESCU – "Un argonaut al spiritului", "Cronica Română", 5 ianuarie 2007)

...Am o nedisimulată admirație pentru cei care pot deveni fanaticii unei idei sau ai unei personalități, până într-acolo încât să-și dedice întreaga viață, încercând să le confere vizibilitate, recunoaștere.

De mulți ani, Mihai Epure își adună capacitățile creatoare și intelectuale, spre a aduce în conștiința românilor un personaj enigmatic, Gheorghe Băgulescu. M-am întrebat, de data aceasta pur retoric, dacă nu cumva există încă mulți români care ar trebui descoperiți de către oamenii noștri trimiși în varii locuri ale lumii, nu numai pentru a se odihni și, eventual, a face cumpărături pentru cei rămași acasă – familii, șefi.

Îi revine lui Mihai Epure onoarea de a-l face cunoscut pe Generalul Gheorghe Băgulescu, măcar în medii intelectuale. Fără îndoială că, dacă s-ar fi știut mai multe de către mai mulți, Băgulescu ar fi stat azi printre cei zece mari români ai tuturor timpurilor.

Ceea ce face autorul este un act de cultură, cel puțin la fel de important precum cele 2-3 volume necesare intrării în Uniunea Scriitorilor. Din păcate, urmând parcă destinul lipsei de recunoștință de care a avut parte și Băgulescu, Mihai Epure așteaptă cam, de multă vreme această minimă, aș zice eu, recunoaștere. Mais, passons...(**Constantin STAN, membru U.S.R. – "Un adevărat mare român", supliment Ziarul "Financiar". nr. 37/ 2006**)

...Excelentul volum de istorie comparată, "Din Carpați până la Fuji", are la bază teza de doctorat a autorului. Este vorba de o lucrare monumentală, de o importanță majoră istoricilor, profesorilor, studenților și publicului larg interesat de fenomenul japonez și ce a însemnat el pentru România. (**Mihnea ȘIMÂNDAN – "O carte de mare actualitate", în Eseuri – Nipponica, 2001**)

<<..."Dor de Sakura", de Mihai Epure, este un roman cu totul insolit în literatura română>>. O dată, prin locul și timpul acțiunii, Japonia din perioada interbelică. Încă o dată, pentru că pare o ficțiune, ca la Balzac, unde conviețuiesc personajele reale și plăsmuite, deopotrivă. În sfârșit, încă o dată, prin romantica poveste de dragoste dintre două personaje, aparținând a două culturi și religii și civilizații total diferite.

Volumul comportă mai multe dimensiuni. Una dintre acestea este cea politică.

"Dor de Sakura" este însă și un roman de dragoste. Dacă ar mai exista colecția cu acest titlu de la Editura Eminescu, acolo putea să apară, acolo-i era locul.

Romanul poate fi luat ca unul inițiativ, despre cultura japoneză de milenii, despre psihologia oamenilor din Extremul Orient, despre civilizația lor. Autorul se dovedește un bun cunoscător al acestei lumi.

Finețea țesăturii narative, propensiunea spre admirarea naturii și arhitecturii nipone, spre minunile culturii orientale, lirica diafană,

portretele și peisajele în peniță fină, toate acestea fac din roman o operă unică la noi, prin exotismul său". (**Dumitru-Augustin DOMAN – "Un român exotic", revista literară "Clipe albastre" nr. 11/ 2017**)

...Prin tematica abordată, lucrarea lui Mihai Epure "Din Carpați până la Fuji" este în mod cert cea mai cuprinzătoare lucrare elaborată în țara noastră, despre subiectul dat. Ea completează, în mod fericit, literatura existentă în România, despre Țara Soarelui Răsare, și răspunde atât necesităților autorităților și tuturor celor implicați în promovarea raporturilor româno-japoneze, cât și interesului unui public larg cititor.

Consider că multe din gândurile exprimate de autor în această privință pot aduce un plus de substanță în raporturile bilaterale. Cu o condiție, să fie luate în seamă și examinate cu atenția pe care o merită, de către cei ce au răspunderi pentru relațiile României cu Japonia... (**Prof. Univ. Dr. Constantin VLAD, fost ambasador al României în Japonia**)

...Această lucrare se constituie într-o sursă extrem de valoroasă pentru toți cei care vor avea dorința sau interesul să studieze cum au evoluat relațiile dintre țările noastre de-a lungul timpului.

Mihai Epure este un excelent cunoscător al istoriei celor două țări și un mare iubitor al Japoniei. Pentru toate acestea, merită sincere felicitări... (**Mayo NISHIIKE, fost atașat cultural, Ambasada Japoniei la București, despre "Din Carpați până la Fuji"**)

"Poziția narativă a autorului reia atitudinea vechilor cronicari care marcau pe scurt istoria locurilor și a oamenilor, insistând asupra unui destin determinat al spațiului și determinant în rezoluția tipologică a locuitorilor. Dar, în afară de istoriile oamenilor și locurilor, dl. Mihai Epure descoperă și alte motivații pentru a spune și alte povești într-o dezvoltare decameronică, boccacească.

Dl. Mihai Epure este unul din puținii diplomați care au, indubitabil, și un real talent, nu numai să-și evoce activitatea pe meleaguri străine, ci să reînvie plenar, cu toate datele și toate nuanțele, acele lumi extraordinare și complexe, dincolo de primele aspecte și impresii de ordin pitoresc, contrastiv și senzațional.

Scenele de roman, adică de construcție în regim ficțional, alternează cu momente de memorialistică directă, dominând permanent comentariul auctorial care se ramifică în diverse istorii paralele, biografii de personaje circumstanțiale cum este istoria lui Arsene Cioroba". (**Aureliu GOCI, Membru al U.S.R., "Comunitatea țărănească sub tăvălugul istoriei", despre romanul "Neamuri fără zestre", revista "Caligraf", 10-11/ 2017.**)

...Cartea domnului Mihai Epure, *Japonia, lacrimă și stea*, face parte dintr-o lungă serie de alte cărți închinată Japoniei și poporului ei, pentru care autorul are o deosebită admirație, dar și o mare iubire.

Cartea aceasta este, pe de o parte, o fermecătoare lucrare beletristică, dar pe de altă parte, și o monografie, care ne prezintă o descriere a Japoniei și o analiză antropologică, în special culturală, a minunatului ei popor.

Ceea ce m-a izbit de la primele pagini este profunda cunoaștere a Japoniei. Nu e vorba de relatările unui călător cu un deosebit spirit de observație, ci de mărturisirile unui cunoscător al Japoniei profunde, tradiționale, a ceea ce am putea numi a sufletului nipon. Erudiția Domnului Mihai Epure este remarcabilă. (**Acad. Constantin BĂLĂCEANU-STOLNICI, prefață la volumul "Japonia, lacrimă și stea"**)

...Poetul Mihai Epure, un diplomat român de prestigiu în Țara Soarelui Răsare , printr-o diplomație demnă de admirat, ne-a prezentat, sufletește, aplecarea spre Familie și înălțarea Rugăciunii spre slava lui Dumnezeu, într u credința creștin ortodoxă, acum când porțile Terrei sunt deschise spre haosul uman globalizat.

Într-o policromie de suflet, poetul Mihai Epure aldinizează aspectele care tulbură clipele albastre ale acestui secol XXI...

Mă culc pe Lumina din care reveria dorinței va deveni un simbol al înțelegerii normale că, familia trebuie să rămână familie, mama să fie femeia care va ține în brațe un prunc.

Acesta este mesajul pe care valorosul poet, Mihai Epure, l-a înserat pe o boabă de suflet... (**Victor Gh. STAN, Președintele Filialei București a U.S.R., în Revista "Destine", nr.124-126/ 2014, prefață la volumul de poeme "Reverii în amurg"**)

"Dor de Sakura", biografia romanțată a unui diplomat român în Japonia interbelică, scrisă de Mihai Epure, fost ambasador al României în Japonia contemporană, acaparează cititorul până la ultima filă, grație importanței covârșitoare a perioadei pentru istoria României în context mondial, dar și a scriiturii alerte, pasionate, presărate de metafore, amintind pe alocuri de vertijul tropic din cărțile lui Fănuș Neagu, menționat în dedicația cărții alături de Yoshinori Hashimoto.

... Una din temele anunțate de cheia partiturii narative este relația dintre națiuni, de natură geo-politică, dar mai ales, în planul culturii. Dacă Eugen Lovinescu, în "Istoria civilizației moderne", asemuiește România cu Japonia, din punctul de vedere al sincronizării cu modelul occidental..., Mihai Epure oferă un spectacol intuitiv al consecințelor acestei adeziuni la un model cultural.

Spre deosebire de codificarea predilectă a mijlocului de secol, literatura absurdului (Kafka, Beckett), sau de versiunea existențialistă a

rezistenței individului care continuă să-și facă datoria în mijlocul rinocerizării generale (Sartre, Camus, Eugen Ionescu), Mihai Epure aduce, în literatura demoniei istoriei, fermitatea moralei țăranului, pe care îl crede a fi noul aristocrat al vremii, educat de mic prin versuri religioase.

Cazul Băgulescu, în varianta lui Mihai Epure, este un studiu al valențelor formative ale expunerii la o cultură străină – calea regală prin care această pace universală poate fi realizată... De ce s-ar mai război cei care se înțeleg reciproc sau chiar își devin asemeni? (**Maria-Ana TUPAN, în revista "Clipe albastre", nr. 8-9/ 2017, despre romanul "Dor de Sakura"**)

Extrase din operă

Japonia, ikebana de gânduri

... La poarta templului Horiuji, rară dăinuire arhitectonică ce își reazemă multiseculara existență de măduva celei mai vechi structuri de lemn din lume, la ceasul când orizontul împrumută culoarea jarului, zeița Amaterasu — înveșmântată în kimonoul brodat parcă din seninul cerului — depune mărturie solitară, în fiecare început de zi, la procesul unui spectacol fascinant. În inima teritoriului învăluit de grațiile ei, razele soarelui răsare săgetează cu sărutul matinal tâmpilele solemnului munte Fuji, îngânându-i atât de omenescul « Ohayo, Fuji-San! ». Bună dimineața, Fuji!

Japonia. Fragment de natură dăltuit cu har artizanal în peisajul Extremului Orient. Trup de pământ cununoscut cu îmbrățișările uneori prea posesive ale valurilor Pacificului. Constelație insulară peste care, în fiecare aprilie, cad ninsorile purificatoare ale florii de sakura. Realitate geografică unde cutremurele — accese de tuse convulsivă ale scoarței — i-au devenit firesc cotidian. Arhipelag cu pletele promontorii scăldate de adierile (cândva) salvatorului și divinizatului vânt Kamikaze. Jară circumscrisă Terrei contemporane, în al cărei pântec s-au dezintegrat «fructele științei», rodite de halucinante minți și strâmbe interese, metamorfozând în umbre zeci de mii de inocente ființe, identificate înainte drept oameni din Hiroshima și Nagasaki-ul frumoasei Ciocio-san...

... Se spune că, Jara Soarelui Răsare ar ascunde în abisurile stâncoase darul de a-i inspira pe cei care, fie și numai pasager, își poartă pașii, pașnic, prin legendarele-i grădini. Cu ce subiect ar trebui să-ți colorezi desenul de gânduri, având ca șevalet realități trăite pe meleagurile unde haiku-urile poetului Basho formează parcă o ikebana lirică, spre a contura fenomenul definitoriu al Japoniei de azi?

Adăpându-se la parfumul de dor al florii de cireș sălbatic, făcând adevărată artă din aranjarea fiecărei mese, iar din mișcarea fizică un cult

parcă electronic programat, japonezii și-au urcat vârsta la bordul navei cu cea mai mare longevitate, atât la femei, cât și la bărbați...

Aproape de Soare-Răsare

Motto

În concordanță cu toată viața mea și cu tot scrisul meu, respectând legile morale și legile țării, eu mi-am servit patria.

(Nichifor Crainic)

... Cocori de neliniști dansează în zbor ritualic prin labirintul amintirilor nipone, lăsând în urmă cârduri de interogații. Peste neuitările mele rănite de sabia nedreptății, cerne mărunț o ploaie cu lacrimi de ceai tămăduitor, semn că, undeva, în arealul speranței, mai pâlpâie lumina vindecării.

De la fereastra dorului de Fuji, așezat pe un tatami împletit din muguri de bambus și brodat cu evantaie de azalee, privirea sărută peisajul viselor cu gheșe. Ecoul unei melodii, acompaniate la șamisen și interpretate de glasurile tremurânde ale cultivatorilor de orez, se reverbrează către puterea de înțelegere a chinului lor de a face bobul să rodească de trei ori într-un an.

Sub zodia mistică a templelor unde își odihnesc veșnicia îngeri cu aripile frânte, aud glasurile stinse de cataclisme nucleare ce au mușcat, cu voluptate demonică, din trupurile nevinovate Hiroshima și Nagasaki.

Zăpezi de sakura îmi viscolesc îndemnul de a nu conțeni să caut, în adâncurile trecutului, nestemate ale culturii japoneze, șlefuite în atelierele maestrilor de la curtea imperială.

Din vadul timpului înrămat în hotarele istoriei, răzbat până la mine frânturi de legământ rostit de samurarii rățăcitori, rămași fideli stăpânului nerăzbunat, ca un preludiu la onoarea ce li s-a acordat – să plece în lumea celor drepți, făcându-și harakiri.

Lumina caldă a felinarelor multicolore din grădinile nipone mă cheamă, cu raze de tihnă, să-mi arate calea cea mai scurtă de perpetuă întoarcere la Japonia.

Precum fluturii amurgurilor din Kyoto, brăzdate de fulgurile haiku, filigranate în emoția cuvântului de nemuritorul Basho, călătoresc cu ricșa prin legendeale Jării Soarelui Răsare...

... Ajuns la Ako, inima mea face o reverență spre a le da binețe eroilor din "Yamato damashii" (Suflet japonez), trilogie caligrafiată cu pana talentului și a erudiției de Gheorghe Băgulescu.

Din eternitatea în care sălăşluieşte, spiritul Generalului Gheorghe Băgulescu bate la fereastra sufletului meu pribeag printre cuvinte, chemându-l la Ako, să se încarce cu puterea răbdării, păstrarea speranţei şi credinţa izbândirii. Până atunci, până la ceasul înfăptuirii dreptăţii într-o vreme ce va să vină şi într-o lume, probabil, străină nouă, similitudinea destinelor încercate ale eroului şi autorului acestei cărţi conturează ceea ce poate fi reprezentativ pentru mulţi, chiar foarte mulţi trăitori în aste plaiuri române, mândre, dar cu oameni trişti: SUFLETUL ROMÂNESC...

Dor de Sakura

*...Okiku-san, Doamna Crizantemă – asta era Akiko pentru el. Îndrăgostindu-se de ea, se îndrăgostise de întreaga Japonie, Akiko devenise mica lui Japonie. În puterea nopţii, un gând îi rătăcea prin insomnie, şi-l agasa, şoptindu-i: << **Te încerca melancolia timpului până la venirea pe aceste meleaguri. Deşi te-ai împotrivit, sufletul tău a căutat permanent nostalgia acelei fericiri pe care nu ai mai trăit-o. În locurile astea impregnate cu exotism, pasiunea te va ajuta să-ţi echilibrezi balanţa vieţii. Akiko deţine cheia pentru a face ca lucrurile să fie frumoase, liniştite, umane şi roditoare** >>...*

...Dinspre stânga lui, din spate, s-au auzit paşi mărunţi şi foşnet de îmbrăcămintă, semn că cineva trecea prin imediata apropiere. O veveriţă jucăuşă îi trimitea bezele de pe gardul de lemn ce delimita perimetrul pagodei: s-a oprit, s-a ridicat în două picioare, apoi, cu cele din faţă, şi-a şters de câteva ori botişorul, a privit în stânga şi în dreapta, după care, considerându-şi misiunea îndeplinită, a dispărut în pădurea ce se întindea, fără sfârşit, în spate. George şi-a întors privirea către direcţia din care venise foşnetul. A zărit-o pe Akiko, la câţiva paşi de el, sfioasă, cu privirea în pământ, de parcă purta în suflet toată suferinţa oamenilor acestor locuri. El a scrutat distanţa, pornind în întâmpinare.

– Te aşteptam, Akiko! Fii binevenită! Mulţumesc lui Dumnezeu că te-a călăuzit să ajungi aici!

– Bună ziua, George. Am ajuns cu greu, mi-am făcut atâtea probleme, că mi-a trecut prin gând să mă întorc din drum.

El o privi cu o undă de căldură şi blândeţe, ca pe un portret atât de drag, văzut în zi cu soare, într-o expoziţie la Balcic. Tic-tacul inimii îi accelera ritmul respiraţiei.

Lumina ochilor ei făcu puncte cu ai lui. Nu se mai simţea singură, bărbatul înalt din faţa ei îi transmitea acum o stare de linişte, alungându-i incertitudinile ce o însoţiseră.

– Îţi mulţumesc că ai venit, Sakura inimii mele. Dacă nu-ţi cer prea mult, dă-mi voie să-mi manifest bucuria revederii...

... Afară se lăsa amurgul. O lumină tainică, din ce în ce mai stinsă, cu nuanțe rubinii, se strecura prin fereastră. Amândoi aveau o senzație de plutire. Tăcerea lor devenise muzică, supunându-i ca o vrajă de care doar veșnicia te mai scapă. Ceva mistic plutea în aer.

Ochii ei scăpărau de emoție și strigau iubirea, păreau mai plini de viață ca oricând, ca doi cărbuni aprinși pe cerul dorințelor neîmplinite. Pe față îi răsărise un zâmbet adolescentin, care se dizolvă apoi în amintirile meteorice despre căsătorie, părinți și bunici.

... A plouat toată noaptea, iar somnul a stat departe de el, hoinărind pe țărmul inspirației sale. Răsăritul de soare l-a găsit la masa de scris, supt la față, cu ochii ca doi tăciuni stinși. Și-a strâns manuscrisele, le-a așezat în servietă, apoi a coborât în salon. A comandat o cafea pregătită după rețeta Marghiloman, pe care a savurat-o din plin...

... Din patul de care nu se despărțise de peste 12 ore, George privea cum stropii îi băteau în geam, invitându-l la o promenadă pe rivieră, ca odinioară. Nu s-a învrednicit să-i facă vântului pe plac, rămânând să contemple natura, ca martor pasiv.

A ridicat cu greu mâna dreaptă, apoi pe cea stângă, a desenat cu ele semnul de rămas bun, le-a dus la gură ca și cum se afla la fereastra trenului ce părăsea gara vieții, apoi le-a așezat pe piept.

Din adâncul ochilor săi pustiiți de atâtea trăiri neîmplinite, s-au ivit două dăre de lacrimi calde și amare. A oftat adânc, cât să-i țină toată veșnicia. Apoi a lipit pleoapă de pleoapă, ascunzând sub ele lumina nevăzută a destinului tragic al unui om cu adevărat mare. Spiritul său a urcat la cer, cu speranța că, odată, cineva, îl va scoate din anonimatul la care fusese condamnat pe nedrept...

Profil literar realizat de **Geo CĂLUGĂRU**